

Diogelwch Cymunedol

Ystyr hyn yw:

- Gwneud cymunedau'n fwy diogel
- Nodi arwyddion a symptomau cam-drin yn y cartref a thrais rhywiol a darparu ymateb effeithiol
- Mynd i'r afael â chyffuriau ac alcohol
- Lleihau aildroseddu
- Ymateb i fygythiad grwpiau trosedd cyfundrefnol
- Mynd i'r afael â Chaethwasiaeth Fodern
- Tynnu sylw at fygythiad Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant

Pam fod hon yn flaenoriaeth i'r partneriaid?

Fel Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus rydym yn gweithio mewn partneriaeth i weithredu strategaethau sy'n unol â deddfwriaeth a blaenoriaethau ehangach.¹ Ein gofynion statudol yw:

- ✓ Tynnu sylw at drosedd ac anhrefn er budd cymunedau a busnesau;
- ✓ Mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau er budd y gymuned ehangach lle gall defnyddio cyffuriau darfu ar gymunedau a lle gall trigolion ddioddef trais ac ymddygiad gwrthgymdeithasol;
- ✓ Lleihau aildroseddu i helpu i adsefydlu yn y gymuned;
- ✓ Cynyddu nifer yr adroddiadau am achosion o gamdriniaeth yn y cartref a throedd rhywiol i gynyddu diogelwch teuluoedd ac unigolion;
- ✓ Mynd i'r afael â chaethwasiaeth fodern a Gangiau Trosedd Cyfundrefnol;
- ✓ Lleihau risg cam-drin rhywiol yn cynnwys Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant (CSE);
- ✓ Gwneud ein cymunedau'n fwy diogel fel y gallant ffynnu

Beth yw'r dystiolaeth y tu ôl i'r stori hon?

Yn Ebrill 2017 aseswyd materion trosedd ac anhrefn a oedd yn effeithio ar gymunedau drwy Sir y Fflint gan Heddlu Gogledd Cymru. Y meysydd a nodwyd fel rhai y dylid eu blaenoriaethu o ran risg uchel oedd:

- Cam-drin yn y Cartref - oherwydd yr effaith eang ar y dioddefwr (corfforol, seicolegol ac ariannol), nifer y troseddau a gofnodwyd a'r duedd gynyddol.
- Camfanteisio'n rhywiol ar blant (CSE) - gall effaith seicolegol CSE ar y dioddefwr fod yn uchel iawn felly mae'n bwysig gweithio gyda phartneriaid i atal a rheoli effeithiau CSE. Er bod CSE cyfundrefnol, yn ôl yr asesiad, yn brin yng Ngogledd Cymru, gwyddom ei fod wedi digwydd a'i bod yn debygol y bydd achosion pellach. Hefyd mae nifer cynyddol o blant mewn risg o CSE.

¹ Mae'r amcanion hyn yn unol ag Adran 6 o Ddeddf Trosedd ac Anhrefn 1998 (fel y diwygiwyd gan Ddeddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011) yn ogystal ag amcanion y Comisiynydd Heddlu a Throseddau. Mabwysiadwyd y blaenoriaethau hyn gan Fwrdd Cymunedau Mwy Diogel Gogledd Cymru, a hefyd yn lleol gan Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint.

Diogelwch Cymunedol

- Caethwasiaeth Fodern - Mae'n debygol y bydd ystod eang o wasanaethau'n nodi nifer cynyddol o achosion. Nid yw dioddefwyr Caethwasiaeth Fodern wastad yn gweld eu hunain fel dioddefwyr, felly bydd adnabod yr arwyddion a rhannu gwybodaeth yn bwysig i fynd i'r afael â hyn
- Gangiau Troseddu Cyfundrefnol a chyflenwi cyffuriau anghyfreithlon - mae bygythiad, risg a niwed yn Sir y Fflint wedi cynyddu dros y blynyddoedd diwethaf

Beth ydym ni wedi ymrwymo i'w wneud?

- ✓ Cefnogi pobl fregus i'w hatal rhag dioddef trais
- ✓ Cynyddu hyder i adrodd ynghylch cam-drin yn y cartref a gweithio gyda MARAC (Cynadleddau Asesu Risgiau Amlasiantaeth) i reoli lefelau achosion mynych o gam-drin yn y cartref
- ✓ Cynyddu hyder o ran adrodd ynghylch trais rhywiol / cynyddu ymwybyddiaeth ymysg pobl ifanc o gam-drin yn y cartref, trais rhywiol a thrais yn erbyn merched
- ✓ Gwella gwasanaethau a'u hymateb i holl ddioddefwyr VAWDASV (trais yn erbyn merched, cam-drin yn y cartref a thrais rhywiol)
- ✓ Delio a mynd i'r afael â chamdddefnyddio sylweddau yn y sir
- ✓ Lleihau aildroseddu
- ✓ Datblygu dull amlasiantaeth tuag at godi ymwybyddiaeth, gofalu am ddioddefwyr, atal ac ymchwilio i Gaethwasiaeth Fodern, CSE a throeddu cyfundrefnol
- ✓ Mynd i'r afael â Gangiau Troseddu Cyfundrefnol sy'n cyflenwi cyffuriau Dosbarth A

Pa gamau penodol fyddwn ni'n eu cymryd i gefnogi'r ymrwymadau hyn?

- ✓ Parhau i hybu'r system Online Watch Link (OWL) fel ffordd o ymgysylltu ag aelodau ein cymunedau
- ✓ Gweithio gyda 'hwb dioddefwyr' y Comisiynydd Heddlu a Throseddu i sicrhau gwell gwasanaethu i ddioddefwyr troseddau
- ✓ Cefnogi partneriaid i fynd i'r afael â 'throeddu ar stepen y drws' yn ein cymunedau
- ✓ Gweithredu a hybu Gorchmynion Diogelu Mannau Cyhoeddus (PSPOs)
- ✓ Cynnal y dull amlasiantaeth sy'n seiliedig ar gudd-wybodaeth i fynd i'r afael ag Ymddygiad Gwrthgymdeithasol trwy sylw misol a chyfarfodydd proffesiynol ad hoc
- ✓ Codi ymwybyddiaeth o drais yn erbyn merched trwy gefnogi Ymgyrch Ryngwladol y Rhuban Gwyn ar lefel leol a rhanbarthol
- ✓ Parhau i fonitro effeithiolrwydd MARAC (Cynadleddau Asesu Risgiau Amlasiantaeth) trwy'r grwpiau strategol lleol, gan sicrhau eu bod yn gweithredu safonau gofynnol 'Achub Bywydau'
- ✓ Datblygu dull cydweithredol tuag at safoni gwaith y gwasanaeth Ymgynghorydd Trais yn y Cartref Annibynnol drwy'r rhanbarth
- ✓ Gweithredu Fframwaith Hyfforddi Cenedlaethol Trais yn erbyn Merched, Cam-drin yn y Cartref a Thrais Rhywiol (Cymru)
- ✓ Mae bylchau lleol mewn gwasanaeth yn cael eu bwydo i gylchoedd comisiynu a chynllunio rhanbarthol

Diogelwch Cymunedol

- ✓ Ymateb yn effeithiol i faterion sy'n codi gyda dulliau cyson o ran ymwybyddiaeth/triniaeth a gwella
- ✓ Gweithredu argymhellion yn deillio o'r Gr p Adolygu Lleihau Niwed a Gwenwyn Cyffuriau
- ✓ Targeddu troseddwyd mynych (oedolion) trwy broses Rheoli Troseddwyd Integredig. Nodi'r rhai sy'n achosi'r niwed mwyaf (troseddwyd mynych) a mynd i'r afael â'u hymddygiad a'u haidroseddu
- ✓ Targeddu troseddwyd ifanc i leihau troseddu ac aildroseddu trwy weithredu Cynllun Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuencid Sir y Fflint
- ✓ Rhannu cudd-wybodaeth ymysg partneriaid er mwyn deall risgiau Caethwasiaeth Fodern; Camfanteisio'n rhywiol ar blant (CSE) a throseddu cyfundrefnol
- ✓ Sefydlu paneli Gangiau Troseddu Cyfundrefnol amlasiantaeth a mapio Gangiau Troseddu Cyfundrefnol yn Sir y Fflint
- ✓ Gweithio mewn partneriaeth i darfu ar lefel leol - gan dargeddu pobl, eiddo a gweithgareddau problemus yn deillio o Droseddu Cyfundrefnol

Ble ddylem ni weld effaith?

- ✓ Hyder pobl i adrodd yn briodol i bartneriaid yn cynyddu
- ✓ Gwell gwytnwch mewn cymunedau gan arwain at lai o alw
- ✓ Cynnydd o ran adsefydlu ac integreiddio cymunedol
- ✓ Disgwyliadau realistig i'r cyhoedd
- ✓ Adnabod arwyddion a symptomau cam-drin yn y cartref, trais rhywiol a chaethwasiaeth fodern gan y cyhoedd ac asiantaethau sector gwirfoddol
- ✓ Delio'n effeithiol ag achosion risg uchel o gam-drin yn y cartref a llai o achosion mynych o erledigaeth
- ✓ Cynnydd o ran ymwybyddiaeth o effeithiau profiadau niweidiol yn ystod plentyndod ymysg partneriaid
- ✓ Atal pobl fregus rhag dioddef trais
- ✓ Mynd i'r afael â chamddefnyddio sylweddau ar y cyd ar lefel leol a rhanbarthol
- ✓ Parhau â'r dull partneriaeth ranbarthol ymroddedig i fynd i'r afael â throsedd ac anhrefn
- ✓ Rhannu cudd-wybodaeth yn well ar draws asiantaethau'r bartneriaeth
- ✓ Cynnydd o ran camau'r bartneriaeth i fynd i'r afael â Chaethwasiaeth Fodern, CSE a throseddu cyfundrefnol

Links with other priorities:

- ✓ **Lles a Byw'n Annibynnol** – gostyngiad o ran camddefnyddio sylweddau, llai o droseddu, llai o achosion o gam-drin yn y cartref, cynnydd yn y tebygolrwydd o weithgarwch corfforol y tu allan i'r cartref
- ✓ **Cymunedau Gwydn** – pobl yn gallu cymryd cyfrifoldeb am eu hiechyd eu hunain yn well trwy fynediad diogel at fannau yn yr awyr agored
- ✓ **Amgylchedd** – pobl yn teimlo'n fwy diogel wrth gael fynediad at fannau gwyrdd yn eu cymuned
- ✓ **Economi a Sgiliau** – datblygu sgiliau ar gyfer cyfleoedd gwaith, lleihau diweithdra ac effaith diwygio cymdeithasol